

Knutzzel-84 *Drie turven hoog*

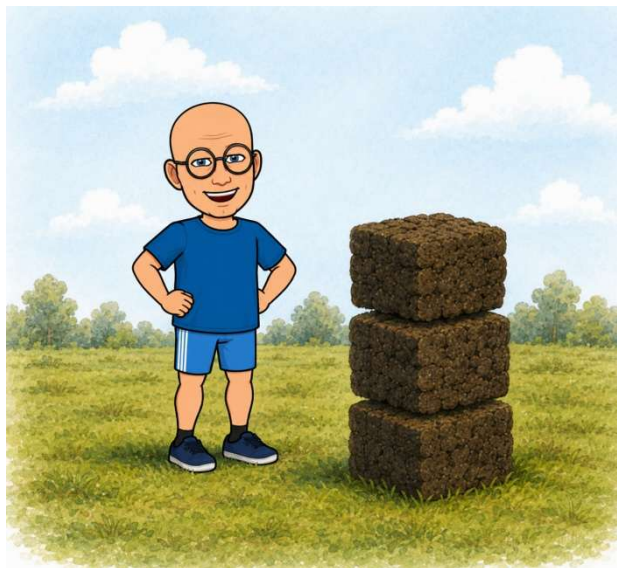
Doel van de les:

Je weet wat turven is en waar de naam vandaan komt

Zo ontdek je dat turven verschillende betekenissen heeft.

Dit moet je doen

1. Je bekijkt een filmpje over turven.
2. Je gaat verschillende voorwerpen turven.
3. Daarna krijg je informatie over het turfsteken.
4. Vervolgens ga je iets leren over spreekwoorden en gezegden over turven en leer je iets over verschillende telmaten.
5. Tenslotte ga je een spelletje knutselen waarbij je moet turven.

Dit heb je nodig

- Een computer om deze opdrachten uit te voeren.
- Eiertreetje van 10, 12 of 30 vakjes.
- Kleurpotloden, stiften of verf (en kwasten natuurlijk).
- (pingpong)balletjes – minimaal 5.

TIP

Alle filmpjes kun je vinden op de website van Knutzzel. Daarvoor klik je op Knutzzel 84.

Werkblad

Opdracht 1: Turven – wat is dat?

- Klik op de link en bekijk het filmpje
- <https://www.youtube.com/watch?v=prmDw-PakqA>

Opdracht 2: Snoepjes turven.

- Ga de verschillende snoepjes tellend turven. Zet alles in de tabel.

LOLLY'S		
ENGELS DROP		
ROZE ZURE MATTEN		
KAUWGOMBALLEN		
DROPJES		
PEPERMUNTJES		
SNOEPJES		HOEVEEL?

Opdracht 3: Info over turfsteken.

Er zijn verschillende filmpjes te vinden over turfsteken. Hoe ging dat vroeger?

Bekijk een filmpje bijvoorbeeld: <https://www.youtube.com/watch?v=hEAEgyAHzL8> of <https://www.youtube.com/watch?v=atYcrfyp1r0>

- 1** Vroeger was er op veel plaatsen in Nederland uitgestrekt veenmoeras.

- 2** Dode plantenresten stapelden zich op in het water. Ze verteerden niet helemaal en vormden veen.

- 3** Mensen sneden het veen in stukken met een scherpe spade. Die stukken heetten: turven.

- 4** De turven werden te drogen gelegd in de zon en wind.

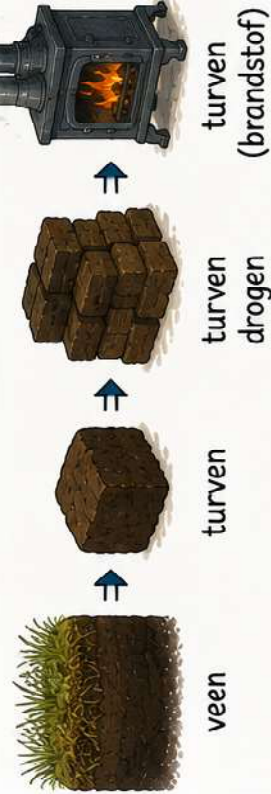
- 5** Als ze droog waren, gebruikten mensen de turven als brandstof om huizen mee te verwarmen en op te koken.

- 6** Een turf brandt langzaam en geeft warmte.

- 7** Daarom komt het woord turf van het veen uit de grond, dat in stukken werd gesneden en gebruikt als brandstof.

Turf = gedroogd veen in stukken, gebruikt als brandstof.

Opdracht 4: Spreekwoorden met turven

Er bestaan verschillende spreekwoorden met het woord 'turven'. Kijk maar eens hieronder.

- Lees de uitdrukkingen.
- Zet een lijn van elk spreekwoord naar één van de tekeningen.
- Schrijf de betekenis van het spreekwoord in het lege vak hieronder.

Spreekwoord / uitdrukking	Betekenis
1. As is verbrande turf	1. Je kunt dat niet meer gebruiken
2. Geen turf hoog zijn	2. ...
3. Iemand spreken door het oor van een turfmand	3. ...
4. In het veen kijkt/ziet men niet op een turfje	4. ...
5. Wie een kluitje heeft, heeft er graag een turfje bij	5. ...
6. Beter één turf in de keuken dan duizend in het veen	6. ...

Opdracht 5: Oude telmaten

Zoek eens uit wat de volgende telmaten betekenen

1. Gros =

7. Korf =

2. Dozijn =

8. Snees =

3. Mudde =

9. Ons =

4. Koppel =

10. Vadem =

5. Worp =

11. Voet =

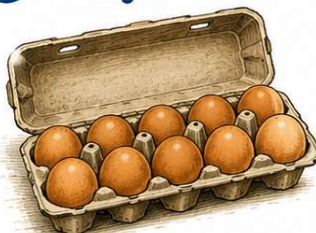
6. Tas =

12. Duim =

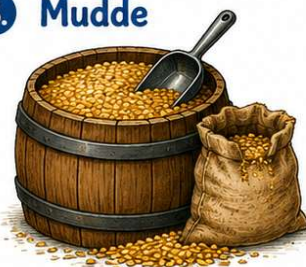
1. Gros

2. Dozijn

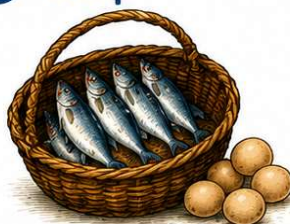
3. Mudde

4. Koppel

5. Worp

6. Tas

7. Korf

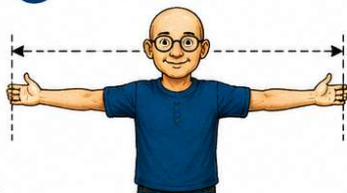
8. Snees

9. Een ons

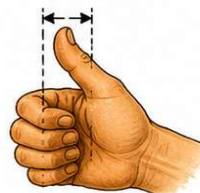
10. Een vadem

11. Een voet

12. Een duim

Opdracht 6: Een spelletje maken en spelen

Het Spel: Ei-Land Score

Het doel is simpel: stuit de pingpongballen via de tafel in de vakjes van de eiertree (eierdoos).

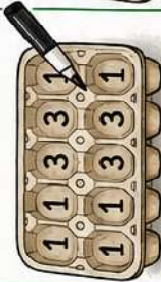
DIT HEB JE NODIG

- Een lege eiertree (voor 10, 12 of 30 eieren)
- Stiften (om scores in de vakjes te schrijven)
- Pingpongballen (minstens 5 stuks)
- Papier en pen voor de turflist

DE VOORBEREIDING

- 1. Punten verdelen:**
Schrijf met een stift onderin elk vakje van de eiertree een puntenaantal.
- 2. Moelijkheidsgraad:**
Geef de buitenste vakjes bijvoorbeeld 1 punt, de middelste 3 punten, en het allermoeilijkste vakje (vaak het midden) 5 punten.
- 3. De afstand:**
Zet de eiertree aan het einde van een lange tafel.

Stuiter, mijk en SCOOR!

Hop! In het vakje!

DE SPELREGELS

1. Elke speler krijgt per beurt 5 pogingen.
2. De bal moet minimaal één keer op de tafel stuiten voordat hij in de eiertree landt.
3. Blijft de bal in een vakje liggen? Dan verdien je de punten van dat vakje.
4. Na 5 ballen is de beurt voorbij en gaan we turven.

HET SCOREBORD (TURVEN)

We werken met 'streepjes'. Elk streepje staat voor 1 punt. Scoor je 5 punten? Dan zet je 5 streepjes, waarvan de vijfde schuin door de eerste vier gaat: ||||| /

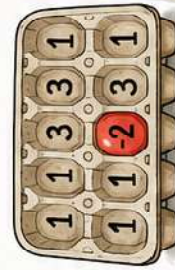
Speler	Score (Turven)	Totaal
Speler 1		8
Speler 2		11
Speler 3		5

Wie na 5 rondes de meeste turfstriepjes heeft, wint het spel!

VARIATIE TIPS VOOR NÓG MEER PLEZIER

- **Kleur de ballen:**
Geef elke speler zijn eigen kleur pingpongbal. Iedereen gooit tegelijkertijd, en pas aan het einde turf je de scores per kleur.
- **Minpunten:**
Kleur één vakje rood. Landt de bal hierin? Dan moet je 2 turfstriepjes weggkrassen!

||||| - ||

Voor wie?

- Met hoeveel spelers spelen jullie?
- Kinderen of volwassenen?
- 10/12 eieren of 30 eieren?

Dan passen we de puntentelling perfect op aan!